

سخن سردبیر

براساس گزارش سازمان جهانی گردشگری سازمان ملل UNWTO، تعداد گردشگران در سال ۱۹۵۰ بالغ بر ۲۷۷ میلیون نفر بوده است و پیش بینی می شد که در سال ۲۰۲۰ این رقم به ۱/۴ میلیارد نفر افزایش خواهد رسید. اما این رقم ۲ سال زودتر و در سال ۲۰۱۸ محقق شد. همچنین نرخ رشد سالیانه گردشگری در این سال ۶ درصد بوده در حالی که نرخ رشد اقتصاد جهانی در همین سال ۳/۷ درصد برآورد شده است. به استناد این شواهد، دبیرکل سازمان جهانی گردشگری از این بخش به عنوان یکی از قدرتمندترین مولفه‌های رشد اقتصادی و توسعه یاد کرد. در این چشم‌انداز تعداد گردشگران بین‌المللی ایران در سال ۲۰۱۷، ۴ میلیون و ۸۶۷ هزار نفر بوده که در قیاس با ۴ میلیون و ۹۴۲ هزار نفر گردشگر سال ۲۰۱۶، رشد منفی ۱/۵ درصدی را تجربه نموده است. لیکن گردشگری داخلی طی دهه‌های گذشته جهش فزاینده‌ای داشته است و افزایش نرخ آن در سال‌های آتی نیز دور از انتظار نیست.

در چنین فضایی، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بویژه دانشگاه‌ها می‌توانست از طریق پژوهش، آموزش و تربیت نیروهای کارآمد، پویایی این بخش از اقتصاد را وجه همت خود قرار دهد. در این راستا بود که رشته جهانگردی (کارشناسی) در دامن گروه علوم اجتماعی دانشگاه مازندران و رشته اکوتوریسم (ارشد) نیز در گروه جغرافیا دایر گردید و به تدریج با جذب اعضای هیات علمی، گروه مدیریت جهانگردی به طور مستقل شکل گرفت. به موازات آن ضرورت داشتن مجله تخصصی در این حوزه برای انتشار دستاوردهای پژوهشی احساس گردید. بدین ترتیب مجله برنامه‌ریزی و توسعه گردشگری آغاز به کار کرد و طی حدود هشت سال با انتشار ۳۰ شماره در زمره مجلات علمی پژوهشی با گرید Q1، در میان نشریات علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در کانون توجه پژوهشگران در سطح کشور قرار گرفت. بی شک کسب چنین جایگاهی، تاکنون مرهون تلاش سر دبیران محترم جناب آقای دکتر سعید راسخی و دکتر صادق صالحی و همکارانشان در هیأت تحریریه و کادر اجرایی است. از این رو بر خود فرض می‌دانم، مراتب سپاس خود و همکارانم را اعلام دارم.

شایان ذکر است در چهارچوب آئین‌نامه جدید نشریات علمی (۱۳۹۸/۱۲/۹) که با هدف گسترش اختیارات در دانشگاه‌ها، مراکز پژوهش و فناوری و انجمن‌های علمی، همچنین تمرکز وزارت متبوع بر ایفای نقش سیاستگذاری و برنامه‌ریزی برای ارتقاء کیفی نشریات علمی و نظارت بر عملکرد آنها تدوین شده است، دانشگاه مازندران براساس توانمندی گروه جهانگردی تصمیم به واگذاری مجله‌ی برنامه‌ریزی و توسعه گردشگری به این

گروه در ترکیب جدیدی از سردبیر و گروه دبیران گرفت. این امر به نوبه خود موجب وقفه در بررسی و چاپ به موقع مقاله‌ها گردید. لیکن است با تلاش فراوان، بهنگام سازی فرایند چاپ میسر و شماره ۳۰ منتشر گردید. در آئین‌نامه جدید، به جای دسته‌بندی نشریات به "علمی - پژوهشی" یا "علمی - ترویجی"، همه نشریات مشمول این آئین‌نامه با عنوان "نشریات علمی" شناخته شده و به موجب ماده ۴-۶، رتبه نشریات نیز به صورت خیلی خوب (الف)، خوب (ب)، متوسط (ج) و ضعیف (د) تعیین خواهد شد، از این رو، با عنایت به واکاوی انجام شده از ۲۰۰، مقاله طی ۷ سال گذشته (۹۱-۱۳۹۷) از مجله برنامه‌ریزی و توسعه گردشگری که به نکته‌های ارزشمند زیر اشاره دارد:

- مجله، توسعه عملی مناسبی را از نظر کمیت و کیفیت در طی ۷ سال تجربه کرده است.
- مقوله‌های کارشده بیشتر جنبه عمومی داشته و حوزه‌های گردشگری تخصصی کمتر مورد عنایت واقع شده است.
- بیشتر محدوده جغرافیایی مورد مطالعه استان‌های نیمه شمالی کشور بوده‌اند و استان‌های جنوبی، شرقی و تا حدودی استان‌های غرب کشور کمتر مورد توجه بوده است، بنابراین، مدیریت مجله در صدد است تا با اتخاذ رویه زیر، به رفع کاستی‌ها مبادرت نماید:
 - ۱- با پذیرش مقاله‌های با کیفیت، جایگاه مجله همچنان حفظ و ارتقاء داده شود.
 - ۲- با توجه به ماهیت بین رشته‌ای مدیریت جهانگردی، به حوزه‌های تخصصی همت گماشته و از پذیرش مقاله‌هایی که جنبه عمومی دارند، خودداری گردد. شایان اشاره است، محورهای پذیرش مقاله در شماره‌های آتی ارائه خواهد شد.
 - ۳- مجله برنامه‌ریزی و توسعه گردشگری بستری برای پژوهش‌های ملی است، از این رو شایسته است، انتشار مقاله از مناطق پیرامونی در اولویت چاپ قرار گیرد.
 - ۴- برای استانداردسازی نیز تغییراتی در شکل، اندازه و فرمت مجله داده شده است.
- در پایان ضمن تشکر، از همه‌ی پژوهشگران درخواست می‌شود، با توجه به موارد فوق مدیریت مجله را یاری رسانند.